

UDENRIGSMINISTERIET

Dato: 22. april 2015

Spørgsmål 159 fra
Udenrigsudvalget til
handels- og
udviklingsministeren af
16. april 2015, stillet af
Christian Juhl (EL).

Spørgsmål 159

For seks måneder siden lovede internationale donorer 3,4 mia. dollars til genopbygning i Gaza. Ud over pengene lovede donorerne virkelig forandring, der skulle afslutte konflikten og hjælpe palæstinensere og israelere hen mod en retfærdig og varig fred. Seks måneder senere har donorerne hverken levet op til deres løfter eller deres flotte ord. 100.000 palæstinensere i Gaza er stadig hjemløse. Ikke et eneste af de 19.000 ødelagte huse er blevet genopbygget. Vand- og elektricitetsforsyningen er uregelmæssig. Skoler og hospitaler ligger stadig i ruiner. Flere end 800.000 mennesker har ikke penge til at købe mad.

Det fremgår af en rapport, som bl.a. Folkekirkens Nødhjælp står bag, jf. <https://www.noedhjaelp.dk/nyheder/seneste-nyt/gaza-det-internationale-samfund-goer-sig-medskyldig> med link til rapporten.

- Hvad mener ministeren om den store forskel, der er mellem de tilsagn, som donorerne bag hjælpen til borgerne i Gaza har givet, og den situation, der er i området lige nu?
- Hvad vil ministeren gøre for, at genopbygningen af Gaza hurtigt kommer i gang?
- Hvad vil ministeren gøre for, at Israel som skadevolder bliver gjort ansvarlig for skaderne og pålægges at bidrage til genopbygningen af Gaza?
- Hvad vil ministeren gøre for at fremme den lovede forandring, der skulle afslutte konflikten og hjælpe palæstinensere og israelere hen mod en retfærdig og varig fred?
- Hvordan vil ministeren sikre, at der generelt kommer overensstemmelse mellem donorerens tilsagn og deres reelle betalinger?

Svar

Genopbygningen af Gaza går alt for langsomt. Noget er der imidlertid sket. Gennemførelsen af den FN-forhandlede mekanisme (Gaza Reconstruction Mechanism) til brug for indførsel af genopbygningsmaterialer mv. til Gaza, som Israel og det palæstinensiske selvstyre under FN-ledede forhandlinger aftalte i efteråret 2014, har ifølge FN i sig selv ført til visse resultater. Således pegede FN's daværende Særlige Koordinator for den mellemøstlige fredsproces, Robert Serry, efter sit besøg i Gaza den 2. marts 2015 på, at Gaza Reconstruction Mechanism indtil videre har givet over 70.000 personer i Gaza adgang til at modtage byggemateriel, og at omkring 55.000 af disse personer har benyttet sig heraf. Ifølge Serry er en væsentlig grund til den kun langsomt fremadskridende genopbygning, at mange af de over 70.000 beboere i Gaza, som har adgang til byggemateriel, ikke har midler til at købe det eller til at iværksætte byggeriet. Her spiller de uindfriede tilsagn fra det internationale samfunds side om bidrag til Gazas genopbygning en rolle. Derfor er det vigtigt, at det internationale samfund ud over at opretholde presset på parterne også selv gør, hvad det har lovet. Det arbejder regeringen, særligt gennem EU, for vil ske.

Gaza Reconstruction Mechanism er alene tænkt som en midlertidig foranstaltning for at imødegå akutte behov. Mekanismen kan ikke erstatte en ophævelse af de restriktioner, som Israel siden 2007 har haft opstillet for varer og personer ved israelske passagesteder til og fra Gaza. Den situation forstærkes af, at Rafah-forbindelsen mellem Egypten og Gaza er lukket for stort set al passage. En forudsætning for en stabil og fungerende økonomi i Gaza er, at blokaden ophører. I den sammenhæng er det væsentligt, at de omgivende politiske faktorer kommer på plads. Der er behov for en holdbar våbenhvileaftale mellem Israel og Hamas efter konflikten sidste sommer. Og der er behov for, at det palæstinensiske selvstyre gradvist overtager regeringsfunktionerne i Gaza, herunder på sikkerhedsområdet og ved passagestederne ind og ud af Gaza. Det arbejder regeringen, særligt gennem EU, for vil ske.

Danmark har leveret på de løfter om genopbygningsbistand, som blev annonceret på Cairo-konferencen den 12. oktober 2014. I alt 60 mio. kr. blev om-allokeret til genopbygning i Gaza inden for den kommunale sektor. Midlerne er ydet gennem det særlige genopbygningsvindue, som Verdensbanken oprettede til formålet i den eksisterende trustfund for infrastruktur, som også omfatter den kommunale sektor. Det danske bidrag blev overført i 2014, så snart mekanismen var blevet godkendt af Verdensbankens bestyrelse.

Den humanitære situation i Gaza er fortsat meget kritisk. Derfor er de palæstinensiske områder en prioritet i dansk humanitær bistand, hvortil Danmark årligt bidrager med betydelige beløb. I 2014 bidrog Danmark med omkring 63 mio. kr. i humanitær bistand til de palæstinensiske områder gennem danske og internationale humanitære organisationer. Heraf blev omkring 25 mio. kr. ydet som

en ekstraordinær humanitær bevilling til UNRWA og UNICEFs indsatser i Gaza. Dertil kommer de ikke-øremærkede midler til FN's humanitære fond (CERF) og kernebidragene til FN-organisationerne, som bl.a. vil kunne anvendes i Gaza. Det bemærkes, at UNRWA også i 2014 modtog et årligt kernebidrag på omkring 90 mio. kr.

Danmark har på anmodning fra det palæstinensiske selvstyre fremskyndet sine udbetalinger for 2015 via EU's mekanisme for direkte finansiel støtte til Palæstina (PEGASE) på i alt 80 mio. kr. (øremærket finansiel støtte) samt det ikke-øremærkede, faste bidrag til UNRWA på 76,5 mio. kr. (85 pct. af et samlet bidrag på 90 mio. kr. - de resterende 15 pct. afhænger af UNRWA's performance). Begge beløb er blevet betalt i januar 2015.

Danmark har ikke mulighed for på egen hånd at sikre, at forholdene for befolkningen i Gaza normaliseres, da situationen i Gaza grundlæggende er afhængig af en løsning på konflikten mellem Israel og Palæstina, herunder en afklaring af magtforholdene i Gaza. Alle involverede parter har og har haft et ansvar herfor. Det er derfor vanskeligt at placere et præcist ansvar for den enkelte konflikts opståen, herunder den seneste i sommeren 2014. Det kan heller ikke ventes, at nogen af parterne i konflikten vil påtage sig et særskilt ansvar for de skader, som er indtruffet under konflikten. Fra dansk side vil vi følge de pågående undersøgelser vedrørende den seneste Gaza-konflikt i sommeren 2014 og, særligt gennem EU, vurdere, hvilke skridt der eventuelt kan tages i forhold til parternes ansvar.

Regeringen arbejder overordnet, særligt gennem EU, for, at fredsforhandlinger mellem Israel og Palæstina vil føre til et resultat, der indebærer den nødvendige samlede fredsløsning mellem de to parter.